

Herbološko društvo Srbije
Weed Science Society of Serbia

XI KONGRES O KOROVIMA I SAVETOVANJE O HERBICIDIMA I REGULATORIMA RASTA

11th WEED SCIENCE CONGRESS
AND SYMPOSIUM OF HERBICIDES
AND GROWTH REGULATORS

Zbornik rezimea
Book of Abstracts

20-23. Septembar 2021. | Palić, Srbija
September 20-23, 2021 | Palić, Serbia

**XI Kongres o korovima
i savetovanje o herbicidima
i regulatorima rasta
Zbornik rezimea**

Izdavač:

Herbološko društvo Srbije

Urednik

dr Goran Malidža

Tehnički urednici

dr Ljiljana Radivojević
dr Miloš Rajković

ISBN

978-86-911965-5-4

Impressum

**11th Weed Science Congress
and Symposium on Herbicides
and Growth Regulators
Book of Abstracts**

Published by Weed Science Society of Serbia

Editor in Chief

Dr. Goran Malidža

Technical editors

Dr. Ljiljana Radivojević
Dr. Miloš Rajković

**NAUČNI ODBOR /
SCIENTIFIC COMMITTEE**

Predsednik / President
Ljiljana Radivojević

Članovi/Members

Akademik, prof.dr Vaskrsija Janjić

Dragana Božić

Katarina Jovanović-Radovanov

Stevan Knežević

Bojan Konstantinović

Zlatan Kovačević

Vladimir Ljubičić

Goran Malidža

Maja Meseldžija

Siniša Mitrić

Ljiljana Nikolić

Danijela Pavlović

Jelena Perenčević

Milena Simić

Nenad Stavretović

Maja Sudimac

Sava Vrbničanin

**ORGANIZACIONI ODBOR /
ORGANIZING COMMITTEE**

Predsednik / President
Miloš Rajković

Članovi/Members

Ana Anđelković

Mira Babić

Milan Brankov

Jelena Gajić Umiljendić

Aleksandar Jotov

Dragan Lazarević

Marina Lazarević

Andrija Lilić

Dragana Marisavljević

Luka Matić

Eleonora Onć-Jovanović

Srđana Petrović

Milena Popov

Dejan Reljin

Nataša Samardžić

Marija Sarić-Krsmanović

Verica Vasić

Vladimir Vasojević

Filip Vranješ

Adresa/Address: Herbološko društvo Srbije / Weed Science Society od Serbia
11080 Zemun, Banatska 31b, tel.: (011) 3076-133, herboloz@gmail.com
<http://herboloskodrustvo.rs>

**ORGANIZACIJU KONGRESA FINANSIJSKI SU POMOGLI
THE CONGRESS ORGANIZATION HAS BEEN FINANCIALLY SUPPORTED BY**

Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije / The Ministry of Education, Science and Technological Development of Serbia

Generalni sponzori

- BASF Srbija d.o.o., Beograd
- Bayer d.o.o., Beograd
- Corteva Agriscience SRB d.o.o. Novi Sad

Glavni sponzori

- Adama SRB d.o.o., Beograd
- Agromarket d.o.o., Kragujevac
- Belchim Crop Protection SRB d.o.o., Beograd
- Chemical Agrosava d.o.o., Beograd
- Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Institut od nacionalnog značaja za Republiku Srbiju, Novi Sad
- Syngenta Agro d.o.o., Beograd
- UPL

Sponzori učesnici

- Agros d.o.o., Opovo
- Albaugh Europe
- Institut za lekovito bilje "Dr Josif Pančić", Beograd
- Galenika – Fitofarmacija a.d., Beograd
- Kite d.o.o., Novi Sad
- Stockton d.o.o., Beograd
- Zorka klotid Agrotehnohem d.o.o., Subotica

Sponzori kafe pauze

- Agrimatco d.o.o., Novi Sad
- Agroarm d.o.o., Beograd
- Agroglobe d.o.o., Novi Sad
- Biogenesis d.o.o., Beograd
- Savacoop d.o.o., Novi Sad
- Sotex MS d.o.o., Novi Sad

PORUKA UČESNICIMA

Herbološko društvo Srbije organizuje kongres o korovima, tradicionalno svake četvrte godine, pa je tako i ovaj jedanaesti po redu bio planiran za 2020. godinu, tačno četrdeset godina nakon prvog naučnog skupa u našoj zemlji koji je bio posvećen herbološkim temama. Međutim, pandemija virusa COVID-19 uticala je da Naučno-stručni odbor, u cilju zaštite zdravlja učesnika kongresa, svojih članova, saradnika i njihovih porodica, a u skladu sa odgovornim ponašanjem u vreme pandemije, donese odluku da se skup odloži za 2021. godinu.

Kao i do sada, program smo tematski koncipirali po sekcijama u okviru kojih će domaći i eminentni inostrani predavači, kroz aktuelne usmene i poster prezentacije, predstaviti najznačajnije rezultate naučno-istraživačkog rada u oblasti proučavanja i suzbijanja korova, do kojih se došlo u proteklom petogodišnjem periodu. Ovoga puta posebno želimo da istaknemo da smo po prvi put u dugoj istoriji organizovanja kongresa o korovima, izdvojili sekciju: Savetovanje o herbicidima i regulatorima rasta, sa ciljem da podstaknemo bolju komunikaciju i saradnju između kolega iz primarne proizvodnje, naučnih institucija, istraživača, industrije pesticida, kao i svih drugih oblasti koje dele zajedničko interesovanje za proučavanje i suzbijanje korova. Pozvali smo kolege iz struke da nam se pridruže sa svojim radovima, kako bi bolje sagledali aktuelne probleme u neposrednoj proizvodnji, razmenili iskustva i svi zajedno sagledali moguća nova rešenja.

Za ovaj skup prijavljeno je ukupno 90 radova, od čega je 16 po pozivu. Radovi po pozivu će dati sliku i naučno obrazložiti razvoj, današnje stanje, najnovija dostignuća, kao i viziju budućih istraživanja u našoj oblasti. Za usmena saopštenja prihvaćeno je 33 rada, a za poster prezentacije 41 rad. Svi radovi će biti publikovani u Zborniku rezimea koji je registrovan u Narodnoj biblioteci Srbije, a biće dostupan na sajtu Herbološkog društva Srbije.

Tokom održavanja skupa, učesnici će imati priliku da prisustvuju promociji najnovijih publikacija iz oblasti herbologije i herbicida. Programom je predviđena i atraktivna ekskurzija.

Deset sponzora kongresa imaće predavanja u okviru sekcije: Savetovanje o herbicidima i regulatorima rasta, u kojima će predstaviti svoje nove tehnologije i proizvode. Takođe, sponzorima je obezbeđen i izložbeni prostor, kao i ostale reklamne aktivnosti.

Nadamo se da će ovako koncipiran program ispuniti vaša očekivanja i interesovanja, pa Vas u ime Naučno-stručnog i Organizacionog i odbora, kao i Herbološkog društva Srbije, sa velikim zadovoljstvom pozivamo da uzmete učešće u radu XI kongresa o korovima i savetovanja o herbicidima i regulatorima rasta, koji će se održati 20-23. septembra 2021. godine na Paliću.

Radujemo se Vašem dolasku!

Organizator

GENERAL INFORMATION TO PARTICIPANTS

Weed Science Society of Serbia has traditionally been organizing the weed science congress every four years. Consequently, this eleventh Congress was planned for the year 2020, exactly forty years after the first scientific congress devoted to weed science took place in our country. However, the pandemic of the COVID-19 virus has led the Scientific committee to postpone the congress for 2021, acting responsibly during pandemic times, with the aim of preserving the health of congress participants, Society members, associates and their families.

As in previous instances, the programme is divided thematically in various sections, where national and eminent international lecturers will, in the form of oral and poster presentations, present the most important results of scientific research done in the field of weed science over the period of the last five years. This time we would like to highlight that for the first time in the long history of organizing this Congress we have specifically separated the following section: *Symposium on Herbicides and Growth Regulators*, with the aim of encouraging better communication and cooperation between colleagues working in primary production, scientific institutions, pesticide industry, and all other fields which share the common interest in the study and control of weeds. We have invited weed science specialists to present us their results, in order to have a better overview of the current production problems, exchange experiences and evaluate possible new solutions together.

A total of 90 papers have been submitted for this congress, 16 of which are invited speakers. Invited lectures will present a broader picture and scientifically explain the developments, current state, newest contributions and a vision of future research in the field. Thirty three papers have been accepted for oral presentations and 41 for poster presentations. All the papers will be published in a Book of Abstracts, which has been registered with the National Library of Serbia, and will be freely available on the website of the Weed Science Society of Serbia.

During the congress, participants will have a chance to attend presentations of novel publications pertaining to weed science and herbicides. The program also includes an attractive field trip.

Ten congress sponsors will have lectures within the section *Symposium on Herbicides and Growth Regulators*, where they will present their newest technologies and products. Also, the sponsors have been provided with showroom for their produce and other promotional activities.

We are hopeful that a program compiled this way will meet your expectations, and in the name of the Scientific and Organizing committees, as well as the Weed Science Society of Serbia, it is our great pleasure to invite you to participate in the proceedings of the XI Weed Science Congress and Symposium on Herbicides and Growth Regulators, which will take place on September 20-23, 2021 in Palić. We look forward to seeing you there!

Organizer

**PREGLED PROGRAMA KONGRESA
 CONGRESS AGENDA**

Dan Day	Aktivnosti Activities	Vreme Time	Mesto Place
Ponedjeljak, Monday 20.09.2021.	Registracija učesnika <i>Registration of participants</i>	08:00-	Eko centar
	Ceremonija otvaranja Kongresa <i>Opening ceremony</i>	10:00-11:00	Eko centar
	Prezentacija plenarnih radova <i>Plenary lectures</i>	11:30-13:00	Eko centar
	Sekcija: Biologija i ekologija korova <i>Session: Weed biology and ecology</i>	15:00-16:40	Eko centar
	Promocija knjiga i/ili Okrugli sto <i>Book promotion and/or Round table</i>	16:55-18:30	Eko centar
	Koktel dobrodošlice <i>Welcome cocktail</i>	19:00-22:00	Velika terasa <i>Grand terrace</i>
Utorak, Tuesday 21.09.2021.	Prezentacija plenarnih radova <i>Plenary lectures</i>	9:00-10:20	Eko centar
	Sekcija: Savetovanje o herbicidima i regulatorima rasta <i>Session: Symposium on herbicides and plant growth regulators</i>	10:35-18:25	Eko centar
	Svečana večera <i>Gala dinner</i>	20:00-24:00	Salaš vinarije Zvonko Bogdan <i>Homestead of Zvonko B. Winery</i>
Sreda, Wednesday 22.09.2021.	Sekcija: Invazivni korovi <i>Session: Invasive weeds</i>	9:00-10:25	Eko centar
	Sekcija: Herbicidi i regulatori rasta biljaka <i>Session: Herbicides and plant growth regulators</i>	10:30-13:05	Eko centar
	Diskusija po posterima <i>Discussion regarding the poster session</i>	13:05-13:35	Eko centar
	Sekcija: Integralno suzbijanje korova <i>Session: Integrated weed management</i>	15:00-16:50	Eko centar
	Zaključivanje rada Kongresa <i>Closing ceremony</i>	16:50-17:20	Eko centar
	Ekскурzija <i>Excursion</i>	18:00-20:00	Vinarija Zvonko Bogdan <i>Zvonko Bogdan Winery</i>
Četvrtak, Thursday 23.09.2021.	Ispraćanje gostiju <i>Firewell</i>	8:00-10:00	

PROGRAM KONGRESA I SAVETOVANJA CONGRESS AND SYMPOSIUM PROGRAM

PONEDELJAK / MONDAY 20.09.2021.

- 08:00-10:00 Akreditacija učesnika / Registration of participants**
10:00-10:30 Otvaranje Kongresa i pozdravna reč / Opening Ceremony
Predsedavajući: Ljiljana Radivojević, Miloš Rajković, Goran Malidža
10:30-11:00 Siniša Mitrić: Život i delo akademika Vaskrsije Janjića
11:00-11:30 Kafe pauza / Coffee break (Herbološko društvo Srbije)

11:30-13:00 PLENARNI REFERATI / PLENARY LECTURES

- Predsedavajući: Milena Simić, Stevan Knežević*
11:30-11:50 Ljiljana Radivojević, Katarina Jovanović-Radovanov: Herbicidi: status i perspektive
11:50-12:10 Heinz Müller-Schärer: Perspectives on the future of weed science: a European challenge
12:10-12:30 Mostafa Oveisi: Challenges for weed management with changing climates: what models tell us?
12:30-13:00 Diskusija po izloženim referatima / Discussion following the presented papers
13:00-15:00 Pauza za ručak / Lunch break

15:00-15:20 PLENARNI REFERAT / PLENARY LECTURE

- Predsedavajući: Ljiljana Nikolić, Zlatan Kovačević*
15:00-15:20 Sava Vrbničanin, Urban Šilc: Promene korovske flore i vegetacije useva strnih žita

Sekcija: BIOLOGIJA I EKOLOGIJA KOROVA Session: WEED BIOLOGY AND ECOLOGY

- 15:20-16:40 Usmeni referati / Oral presentations**
15:20-15:30 Ljiljana Nikolić, Branka Ljevnaić-Mašić, Dejana Džigurski, Srđan Šeremešić: Floristička analiza i indeksi diverziteta korova pšenice u uslovima dugotrajnih plodoreda
15:30-15:40 Lyuben Zagorchev, Anita Tosheva, Denitsa Teofanova: Response of field dodder (*Cuscuta campestris* Yunck.) to salinity in dependence of the host plants
15:40-15:50 Branka Ljevnaić-Mašić, Ljiljana Nikolić, Dejana Džigurski: Biološke karakteristike korovske flore u organskim usevima lekovitih i aromatičnih biljaka
15:50-16:00 Snežana Jarić, Zorana Mataruga, Marina Mačukanović-Jocić, Dimitrije Sekulić, Olga Kostić, Miroslava Mitrović, Pavle Pavlović: Tradicionalna upotreba korovskih biljaka u lekovite svrhe na području Suve planine
16:00-16:10 Markola Saulić, Mostafa Oveisi, Ivica Đalović, Vladan Jovanović, Dragana Božić, Sava Vrbničanin: Model za simulaciju procene rezerve semena korovskih biljaka u zemljištu
16:10-16:20 Nenad Stavretović, Ana Novaković, Jovana Petrović, Nadežda Stojanović: Struktura travnjaka saobraćajnica u Beogradu

- 16:20-16:40 Diskusija po izloženim referatima / Discussion following the presented papers
- 16:40-16:55 Kafe pauza / Coffee break (Agrimatco d.o.o., Novi Sad)
- 16:55-18:00 Promocija knjiga / Book promotion**
- 17:15-18:00 Okrugli sto / Round table** Uprava za zaštitu bilja Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede „Zakon o sredstvima za zaštitu bilja“
- 19:00-22:00 Koktel dobrodošlice / Welcome cocktail**

UTORAK / TUESDAY, 21.09.2021.

9:00-10:20 PLENARNI REFERATI / PLENARY LECTURES

- Predsedavajući: Sava Vrbničanin, Siniša Mitrić*
- 9:00-9:20 Goran Malidža, Sava Vrbničanin, Miloš Rajković, Dragana Božić, Danijela Pavlović, Bojan Konstantinović, Katarina Jovanović-Radovanov, Nataša Samardžić: Stanje rezistentnosti korova na herbicide i antirezistentna strategija u Srbiji
- 9:20-9:40 Ilias Travlos, Panagiotis Kanatas, Nikolaos Antonopoulos, Alexandros Tataridas, Anastasia Tsekoura, Eleni Rapti, Ioannis Gazoulis: Glyphosate alternatives for weed management in perennial crops of Greece
- 9:40-10:00 Stevan Z. Knezević: Soybean response to micro-rates of dicamba and 2,4-D
- 10:00-10:20 Diskusija po izloženim referatima / Discussion following the presented papers
- 10:20-10:35 Kafe pauza / Coffee break (Agroarm d.o.o., Beograd)

Sekcija: Savetovanje o herbicidima i regulatorima rasta
Session: Symposium on herbicides and plant growth regulators

- Predsedavajući: Goran Malidža, Maja Sudimac*
- 10:35-13:50 Usmeni referati / Oral presentations**
- 10:35-10:50 Goran Malidža, Miloš Rajković, Jovana Krstić, Siniša Jocić, Vladimir Miklič: Značaj halauksifen-metila za integrisano suzbijanje korova u suncokretu, sa posebnim osvrtom na suzbijanje ambrozije pelenaste rezistentne na ALS inhibitore
- 10:50-11:05 Mirjana Zorić: Razlike u efikasnosti herbicida primenjenih u usevu suncokreta
- 11:05-11:20 Miloš Rajković, Goran Malidža, Siniša Jocić, Sandra Cvejić: Reakcija hibrida suncokreta tolerantnih na imidazolinone i tribenuron-metil prema ALS inhibitorima koji se primenjuju u drugim usevima
- 11:20-11:40 Apostolidis Vassilios: Nova aktivna materija Arylex (Corteva Agriscience SRB d.o.o.)
- 11:40-12:00 Vladimir Ljubičić: Integralno suzbijanje korova – pristup kompanije Bayer (Bayer d.o.o.)
- 12:00-12:15 Kafe pauza / Coffee break (Agroglobe d.o.o., Novi Sad)
- 12:15-12:30 Aleksandar Sedlar, Aleksandra Paroški, Vladimir Višacki, Stanko Kerkez, Dejan Paroški, Rajko Bugarin, Filip Vasić: Varijabilna primena herbicida u zaštiti soje od korova

- 12:30-12:45 Jelena Perenčević: Efikasnost herbicida u soji u zavisnosti od meteoroloških uslova
- 12:45-13:05 Milan Mašić: BASF tehnologije u soji, proverena rešenja u borbi protiv rezistencije (BASF Srbija d.o.o.)
- 13:05-13:20 Jovana Delić, Julijana Ranković, Svetlana Jovičić: Suzbijanje korova u soji i kukuruzu u periodu 2017-2019. godine: demonstracioni ogledi
- 13:20-13:30 Danijela Stefanović: Agromarket tehnologija zaštite soje od korova (Agromarket d.o.o.)
- 13:30-13:50 Diskusija po izloženim referatima / Discussion following the presented papers
- 13:50-15:00 Pauza za ručak / Lunch break

Sekcija: Sekcija: Savetovanje o herbicidima i regulatorima rasta
Session: Symposium on herbicides and plant growth regulators

Predsedavajući: Dragana Božić, Jelena Perenčević

- 15:00-18:25 Usmeni referati / Oral presentations**
- 15:00-15:15 Zoran Stojanović, Goran Malidža, Miloš Rajković, Jovana Krstić, Filip Franeta, Marko Kostić: Primena herbicida u usevu kukuruza pomoću bespilotne letelice
- 15:15-15:25 Milan Radović: Coltrane® kao novo rešenje protiv tvrdokornih korova u kukuruzu (Adama SRB d.o.o.)
- 15:25-15:40 Miloš Pavlović, Maja Sudimac, Branko Tomić: Efikasnost nekih herbicida u usevu šećerne repe
- 15:40-15:50 Vladimir Vasojević: Uloga herbicida Proman (metobromuron) u antirezistentnoj strategiji u EU (Belchim Crop Protection SRB d.o.o.)
- 15:50-16:05 Marija Sarić-Krsmanović, Goran Malidža, Dragana Božić, Ljiljana Radivojević, Jelena Gajić Umiljendić, Miloš Rajković, Sava Vrbničanin: Vilina kosica: stari problem traži nova rešenja
- 16:05-16:25 Diskusija po izloženim referatima / Discussion following the presented papers
- 16:25-16:40 Kafe pauza / Coffee break (Biogenesis d.o.o., Beograd)
- 16:40-16:50 Aleksandar Oštir: Kako se uspešno rešiti divljevog ovsa u strnim žitima (Syngenta Agro d.o.o.)
- 16:50-17:00 Aleksandar Lazar: XANADU - novi superioran herbicid u žitaricama (UPL)
- 17:00-17:10 Srđan Stevanović: Kontrola širokolisnih korova u strnim žitima - Futur (Chemical Agrosava d.o.o.)
- 17:10-17:20 Vladimir Miklič: NS hibridi suncokreta tolerantni na herbicide (Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Institut od nacionalnog značaja za Republiku Srbiju)
- 17:20-17:35 Filip Vranješ, Dijana Zečević: Registracija proizvoda kompanije Galenika-fitofarmacija u Evropskoj Uniji
- 17:35-17:50 Milena Popov, Bojan Konstantinović, Nataša Samardžić, Tijana Stojanović: Mogućnost hemijskog suzbijanja korovske vrste *Asclepias syriaca*
- 17:50-18:05 Sreta Brkić: Praktična iskustva u suzbijanju korova u lekovitom bilju
- 18:05-18:25 Diskusija po izloženim referatima / Discussion following the presented papers
- 20:00-24:00 Svečana večera / Gala dinner**

SREDA / WEDNESDAY, 22.09.2021.

**Sekcija: INVAZIVNI KOROVI
Session: INVASIVE WEEDS**

Predsedavajući: Nenad Stavretović, Marija Sarić-Krsmanović

09:00-10:15 Usmeni referati / Oral presentations

- 09:00-09:15 Martin Bobinac, Siniša Andrašev, Nikola Šušić: Prilagođena tehnika gajenja šuma za biološku kontrolu širenja invazivnih drvenastih neofita u šumarstvu
- 09:15-09:30 Ana Anđelković, Dušanka Cvijanović, Dragana Marisavljević, Maja Novković, Slađana Popović, Milica Živković, Danijela Pavlović, Snežana Radulović: Značaj riparijalnih područja Srbije u širenju invazivnih biljnih vrsta
- 09:30-09:45 Biljana Kelečević, Vladimir Petković, Zlatan Kovačević, Siniša Mitrić, Sava Vrbničanin: Distribution and invasiveness of *Xanthium* species in the territory of Bosnia and Herzegovina
- 09:45-09:55 Viktor József Vojnich, Orsolya Udvardy, Dóra Kajtor-Apatini, Tamás Szigeti, Adrienn Szarvas, László Makra, Donát Magyar: Pollen concentration of invasive tree of heaven (*Ailanthus altissima* L.) on the Northern Great Plain region (Hungary)
- 09:55-10:15 Diskusija po izloženim referatima / Discussion following the presented papers
- 10:15-10:30 Kafe pauza / Coffee break (Savacoop d.o.o., Novi Sad)

**Sekcija: HERBICIDI I REGULATORI RASTA BILJAKA
Session: HERBICIDES AND PLANT GROWTH REGULATORS**

Predsedavajući: Katarina Jovanović-Radovanov, Maja Meseldžija

10:30-13:05 Usmeni referati / Oral presentations

- 10:30-10:45 Maja Šćepanović, Valentina Šoštarčić, Josip Lakić, Ana Pintar, Klara Barić: Prvo izvešće o procjeni rezistentnosti ambrozije (*Ambrosia artemisiifolia* L.) na ALS herbicide foramsulfuron, prosulfuron, tifensulfuron i imazamoks u Republici Hrvatskoj
- 10:45-11:00 Husrev Mennan, Mehmet Bozoğlu, Uğur Başer, Ivo Brants, Xavier Belvaux, Emine Kaya-Altop: Impact analysis of potential glyphosate regulatory restrictions in EU on Turkish orchards productions and economy
- 11:00-11:10 Boban Jakšić, Siniša Mitrić, Biljana Kelečević, Zoran Maličević: Uticaj okvašivača na kvašljivost radne tečnosti herbicida
- 11:10-11:20 Darko Jovanović, Ivan B. Cuvaca, Jon E. Scott, Stevan Z. Knežević: Uticaj PRE-EM herbicida na kritično vreme suzbijanja korova u soji
- 11:20-11:30 Maja Meseldžija, Milica Dudić, Todor Marković, Radovan Begović: Ekonomičnost primene herbicida u usevu kukuruza
- 11:30-11:50 Diskusija po izloženim referatima / Discussion following the presented papers
- 11:50-12:05 Kafe pauza / Coffee break (Sotex MS d.o.o., Novi Sad)
- 12:05-12:15 Dejan Nedeljković, Stevan Z. Knežević, Luka Milošević, Pavle Pavlović, Sava Vrbničanin: Uticaj meteoroloških uslova na kritičan period za suzbijanje korova i prinos useva kukuruza u Srbiji

- 12:15-12:25 Zvonko Pacanoski, Arben Mehmeti: Frequent and scarce precipitation affects efficacy of PRE-EM herbicides in sunflower (*Helianthus annuus* L.) grown on different soil types
- 12:25-12:35 Milan Brankov, Greg Kruger: Izbor rasprskivača smanjuje zanošenje herbicida
- 12:35-12:45 Ana Marjanović Jeromela, Goran Malidža, Jovana Krstić, Miloš Rajković, Dragana Rajković: Efekti primene regulatora rasta u usevu uljane repice
- 12:45-13:05 Diskusija po izloženim referatima / Discussion following the presented papers
- 13:05-13:35 **Diskusija po posterima / Discussion regarding the poster session**
Moderatori: Ana Anđelković, Milan Brankov
- 13:35-15:00 Pauza za ručak / Lunch break

Sekcija: INTEGRALNO SUZBIJANJE KOROVA
Session: INTEGRATED WEED MANAGEMENT

Predsedavajući: Bojan Konstantinović, Jelena Gajić Umiljendić

- 15:00-16:50 Usmeni referati / Oral presentations**
- 15:00-15:15 Robert Leskovšek, Aleš Kolmanič: Results of the IWMPRAISE project in Slovenia and possibilities of their implementation in the wider region
- 15:15-15:30 Milena Simić, Milan Brankov, Vesna Dragičević, Željko Dolijanović, Marijenka Tabaković: Efekti sistema integrisanih mera za suzbijanje korova u agroekološkim uslovima centralne Srbije
- 15:30-15:45 Biljana Vidović: Eriofidne grinje u funkciji biološke kontrole korova
- 15:45-16:00 Ahmet Uludağ, Deniz İnci, İlhan Üremiş, Kassim Al-Khatib: The need for integrated approach for fleabanes management
- 16:00-16:10 Sandra Cvejić, Siniša Jocić, Milan Jocković, Boško Dedić, Aleksandra Radanović, Vladimir Miklič, Dragana Miladinović: Genetic control of broomrape in sunflower
- 16:10-16:20 Osman Mohammed, Mark Szalai, Mihaly Zalai, Zita Dorner: Assessment of post-dispersal seed predation of *Ambrosia artemisiifolia* as an ecosystem service contribution to integrated weed management in Hungary
- 16:20-16:30 Jovan Lazarević, Sava Vrbničanin, Ana Dragumilo, Tatjana Marković, Aleksandra Savić, Dragana Božić: Mogućnosti suzbijanja korova u usevu angelike (*Angelica archangelica* L.)
- 16:30-16:50 Diskusija po izloženim referatima / Discussion following the presented papers
- 16:50-17:20 **Zaključivanje rada Kongresa / Closing ceremony**
- 18:00-20:00 **Ekskurzija / Excursion**

ČETVRTAK / THURSDAY, 23.09.2021.

- 8:00-10:00 **Ispraćanje gostiju / Firewell**

POSTER PREZENTACIJE / POSTER PRESENTATIONS

BIOLOGIJA I EKOLOGIJA KOROVA / WEED BIOLOGY AND ECOLOGY

1. Ana Anđelković, Goran Tmušić, Dragana Marisavljević, Mladen Marković, Dušanka Cvijanović, Snežana Radulović, Danijela Pavlović: Zastupljenost ekonomski značajnih korovskih vrsta u vegetaciji duž riparijalnih staništa i puteva na području Srbije
2. Ana Dragumilo, Tatjana Marković, Snežana Mrđan, Sara Mikić, Dragoja Radanović, Sava Vrbničanin, Dragana Božić: Korovska flora u konvencionalno gajenom lekovitom bilju na području južnog Banata
3. Ana Dragumilo, Sara Mikić, Tatjana Marković, Stefan Gordanić, Snežana Mrđan, Vladimir Filipović, Sava Vrbničanin, Dragana Božić: Kvalitativna i kvantitativna analiza korova u usevima lekovitog bilja
4. Vladan Jovanović, Kristina Krstić, Ivana Dragičević, Bogdan Nikolić, Hadi Waisi, Markola Saulić, Zlatko Giba: Klijanje semena biljke *Conium maculatum* različite zrelosti
5. Marina Mačukanović-Jocić, Maja Terzić, Dragana Rančić: Morfološke karakteristike polenovih zrna crnog sleza (*Malva sylvestris* L.)
6. Dragana Rančić, Srđan Stevanović, Ilinka Pećinar, Dragana Božić, Katarina Jovanović-Radovanov, Radenko Radošević, Sava Vrbničanin: Anatomska i mikromorfološka građa listova *Triticum aestivum* L., *Agropyrum repens* (L) Beauv., *Avena fatua* L. i *Lolium perenne* L.
7. Danijela Pavlović, Ana Anđelković, Zvonko Pacanocki, Dragana Božić, Sava Vrbničanin: Morfološki parametri semena *Avena fatua* kao parametri razlikovanja među populacijama iz Makedonije
8. Dragana Božić, Sava Vrbničanin, Olivera Petrović-Obradović, Nataša Duduk, Dragica Brkić, Biljana Vidović, Milan Ivanović, Milan Radivojević, Nina Vučković, Uroš Vojinović: Projekat HARISA: harmonizacija i unapređenje doktorskih studija iz oblasti fitomedicine

SAVETOVANJE O HERBICIDIMA I REGULATORIMA RASTA / SYMPOSIUM OF HERBICIDES AND PLANT GROWTH REGULATORS

9. Katarina Jovanović-Radovanov, Jelena Gajić Umiljendić, Marija Sarić-Krsmanović, Ljiljana Radivojević: Efikasnost umanjenih količina primene imazamoksa u kombinaciji sa bentazonom i pendimetalinom u usevu graška sa zalivnim sitemom
10. Zlatko Miličević, Anja Milosavljević, Nenad Trkulja: Primena graminicida za suzbijanje sirka u usevu šećerne repe i mogućnost mešanja sa fungicidima
11. Zlatko Miličević, Anja Milosavljević, Nenad Trkulja: Primena preparata Betanal tandem i Powertwin u zaštiti useva šećerne repe od korova
12. Ana Dragumilo, Tatjana Marković, Snežana Mrđan, Vladimir Filipović, Dragoja Radanović, Sava Vrbničanin, Dragana Božić: Uticaj malčeva na suzbijanje korova i prinos pitome nane (*Mentha x piperita*)

INVAZIVNI KOROVI / INVASIVE WEEDS

- 13.Oimbo Lynnete, Okambo John: Invasive weed species of farming land and their impact on householder food security in western Kenya
- 14.Aleksandra Savić, Danica Živanović, Jovan Lazarević, Danijela Pavlović, Dragana Božić, Sava Vrbničanin: Kompetitivna sposobnost *Ambrosia artemisiifolia* u koasocijaciji sa *Ambrosia trifida*
- 15.Ana Anđelković, Lori Lawson Handley, Elizabete Marchante, Laura Verbrugge: Motivations of citizen scientists to engage in projects on invasive alien species
- 16.Vesna Stankov Jovanović, Violeta Mitić, Marija Marković, Marija Ilić, Sofija Rančić, Slobodan Ćirić, Jelena Nikolić: Potential use of invasive species *Xanthium italicum* as a metal accumulator in bioremediation
- 17.Marija Marković, Vesna Stankov Jovanović, Mirjana Smiljić, Marija Ilić, Violeta Mitić, Slobodan Ćirić, Jelena Nikolić: The heavy metal and chloroplast pigment content in invasive plant species *Erigeron canadensis* on mining waste deposits of lead zinc mine „Trepča”
- 18.Panagiotis Kanatas, Ilias Travlos: Contribution of early seed production, germination and allelopathic potential to the invasiveness of *Physalis angulata*

HERBICIDI I REGULATORI RASTA BILJAKA / HERBICIDES AND PLANT GROWTH REGULATORS

- 19.Arben Mehmeti, Zvonko Pacanoski: Weed management with herbicides in climate changing conditions
- 20.Milan Brankov, Bruno Canella Vieira, Miloš Zarić, Guilherme Sousa Alves, Greg R. Kruger: Efikasnost mezotriona i rimsulfurona sa tifensulfuron-metilom u zavisnosti od rasprskivača i ađuvanata
- 21.Aleksandar Sedlar, Aleksandra Paroški, Stanko Kerkez, Dejan Paroški, Vladimir Višacki, Rajko Bugarin, Filip Vasić: Predikcija rasprostranjenosti korova u ratarskim usevima i varijabilna aplikacija herbicida
- 22.Filip Vranješ, Ilinka Pećinar, Steva Lević, Sava Vrbničanin, Dragana Božić: Procena uticaja mezotriona na sadržaj karotenoida u listovima primenom Ramanove spektroskopije
- 23.Pavle Pavlović, Adewale Osipitan, Stevan Z. Knežević: Effects of timing of weed removal and application of pre-emergence herbicides on growth of soybean
- 24.Panagiotis Kanatas: Effects of weeds growth stage on the efficacy of the herbicide pyroxsulam+florasulam at reduced rates in wheat
- 25.Katarina Jovanović-Radovanov: Uticaj rezidua imazetapira na sadržaj ukupnih proteina u korenu osetljivih gajenih biljaka
- 26.Snežana Mrđan, Jovan Crnobarac, Tatjana Marković, Ana Dragumilo, Sara Mikić, Stefan Gordanić, Dragoja Radanović: Mogućnost primene IBA stimulatora i IAA biostimulatora u oživljavanju reznica timijana (*Thymus vulgaris* L.)
- 27.Mira Pucarević, Milica Živković, Nataša Stojić, Dragana Linda Mitić, Vesna Teofilović: Herbicidi i njihovi ostaci u podzemnim vodama
- 28.Srđan Stevanović, Dragana Božić, Katarina Jovanović-Radovanov, Sava Vrbničanin: Mogućnost hemijskog suzbijanja *Avena fatua* L. u usevu ozime pšenice
- 29.Siniša Mitrić, Darko Golić, Vaskrsija Janjić, Dragana Božić, Vladan Jovanović, Zlatan Kovačević, Biljana Kelečević: Regresiona zavisnost efikasnosti zemljišnih herbicida u suzbijanju ambrozije od doze i broja dana proteklih nakon primene

30. Aleksandra Paroški, Aleksandar Sedlar, Vladimir Višacki, Dejan Paroški, Danilo Filipendin, Stanko Kerkez, Rajko Bugarin, Filip Vasić: Uticaj tipa rasprskivača na efikasnost suzbijanja korova u šećernoj repi
31. Milica Dudić, Maja Meseldžija, Verica Vasić: Komparacija efikasnosti metoda suzbijanja korovske vegetacije zasada topole
32. Bogdan Nikolić, Hadi Waisi, Sanja Đurović, Miloš Dugalić, Vladan Jovanović: Neki aspekti primene agrohemijskih sredstava na hranljivu vrednost i druge karakteristike useva
33. Darko Jovanović, Dragana Božić, Sava Vrbničanin, Milan Brankov: Uticaj aduvanata i rasprskivača na suzbijanje korova u kukuruzu nikosulfuronom
34. Miloš Krstić, Jelena Ovuka, Goran Malidža, Miloš Rajković, Jovana Krstić, Velimir Radić, Nemanja Čuk, Vladimir Miklič: Uticaj herbicida haloaksifen-metila na prinos i kvalitet semena inbred linija suncokreta
35. Milan Jocković, Siniša Jocić, Sandra Cvejić, Miloš Rajković, Goran Malidža: Inhibitori acetohidroksi kisele sintetaze (AHAS) u suncokretu

INTEGRALNO SUZBIJANJE KOROVA / INTEGRATED WEED MANAGEMENT

36. Bojan Konstantinović, Mirjana Kojić, Jovana Šućur, Nataša Samardžić, Milena Popov, Anamarija Koren, Senka Vidović: Uticaj ekstrakta *Cannabis sativa* na aktivnost gvajakol-peroksidaze u listovima *Echinochloa crus-galli*
37. Ognjen Živković, Alexandre Tonon Rosa, Strahinja Stepanović: Uticaj sistema obrade zemljišta na klijanje i nicanje leblebije i žutog graška
38. Sonja Gvozdenac, Snežana Tanasković, Dejan Prvulović, Jelena Ovuka, Sandra Cvejić, Filip Vukajlović: Biološka aktivnost nekih korovskih vrsta prema skladišnim štetočinama – pregled istraživanja
39. Đorđe Malenčić, Miloš Rajković, Goran Malidža, Biljana Kiprovska, Simonida Đurić: Impact of flaming on soybean plants and soil microorganisms
40. Jelena Gajić Umiljendić, Ljiljana Radivojević, Marija Sarić-Krsmanović, Ljiljana Šantrić: Alelopatski potencijal aktinobakterija za suzbijanje divljeg sirtka (*Sorghum halepense* (L.) Pers.)
41. Jovana Šućur, Dejan Prvulović, Đorđe Malenčić, Nataša Samardžić, Bojan Konstantinović: Uticaj vodenog ekstrakta *Clinopodium menthifolium* Host na aktivnost antioksidativnih enzima u korovskoj vrsti *Bromus mollis* L.
42. Martin Bobinac, Zoran Gojković, Siniša Andrašev, Nikola Šušić, Milan Kabiljo: Polna struktura pajasena (*Ailanthus altissima* /Mill./ Swingle) u zaštićenom prirodnom dobru „Bajfordova šuma” na području Beograda – osnova za biološku kontrolu širenja i plansku redukciju
43. Nataša Samardžić, Bojan Konstantinović, Milena Popov: Efekat vodenih ekstrakata korovskih vrsta *Abutilon theophrasti* i *Xanthium strumarium* na prinos useva soje i kukuruza
44. Meriem Cheddadi, Mark Szalai, Judit Papp Komaromi, Jozsef Kiss: The route from weed control towards managing botanical diversity
45. Nenad Stavretović, Ana Novaković, Jovana Petrović, Nadežda Stojanović: Mere nege i održavanja travnjaka saobraćajnica u Beogradu

Uticaj herbicida halauksifen-metila na prinos i kvalitet semena inbred linija suncokreta

**Miloš Krstić*, Jelena Ovuka, Goran Malidža, Miloš Rajković,
Jovana Krstić, Velimir Radić, Nemanja Ćuk, Vladimir Miklič**

Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad, Srbija

*milos.krstic@ifvcns.ns.ac.rs

U semenskoj proizvodnji suncokreta hemijske mere suzbijanja širokolisnih korova kao što su *Ambrosia artemisiifolia* L., *Abutilon theophrasti* Medik., *Xanthium strumarium* L., *Chenopodium album* L. i drugi često nemaju zadovoljavajući efekat, dok efekat zemljišnih herbicida najčešće izostaje zbog čestog deficita padavina. Imajući u vidu da jaka zakorovljenost semenskih useva suncokreta dovodi do smanjenja prinosa i kvaliteta semena, primena herbicida za suzbijanje širokolisnih korova posle nicanja postaje izuzetno značajna i neophodna mera. Pri izboru herbicida u semenskoj proizvodnji suncokreta mora se voditi računa o njihovoj selektivnosti, a u praksi je potrebno dobro poznavanje reakcija inbred linija na preporučene herbicide, dok su testiranja ovog tipa postala obavezna za institucije koje se bave ovom proizvodnjom. Cilj istraživanja je bio da se ispita uticaj novog herbicida halauksifen-metila (preparat Viballa, halauksifen-metil 3 g/l) na prinos i kvalitet semena (masa 1.000 zrna, energija i kljavost semena) 4 inbred linije suncokreta (L1, L2, L3, L4) selekcionisanih u Institutu za ratarstvo i povrtarstvo iz Novog Sada. Oglad je postavljen na lokalitetu Rimski Šančevi po slučajnom blok sistemu u 3 ponavljanja. Preparat Viballa je primenjen u dve količine (1 i 2 l/ha), u 3 fenofaze razvoja inbred linija suncokreta (faze 14, 15-16 i 17-18 BBCH skale). Pored tretmana ispitivanim herbicidom i međuredne kultivacije, u ogledu je primenjen i preparat Diler (1,2 l/ha, kletodim 120 g/l) u fazi 12 BBCH skale za suzbijanje travnih korova u svim varijantama, uključujući i kontrolu. Prinos je dobijen na osnovu prinosa sa cele osnovne parcelice (8,5 m²) i preračunat na 55.000 biljaka/ha. Iz uzoraka uzetih nakon berbe (8 x 100 semena) izmerena je masa 1.000 zrna. Šest meseci od berbe seme je podvrgnuto standardnom laboratorijskom testu po ISTA (International Seed Testing Association) pravilima. Energija klijanja semena je ocenjena 4. dan naklijavanja, a kljavost 10. dan. Za statističku obradu dobijenih rezultata korišćena je dvofaktorijalna analiza varijanse, a značajnost dobijenih razlika ocenjena je F i Dankanovim testom. Najveći prinos semena u proseku ostvaren je kod linije L2 sa 3.777 kg/ha, uz najmanju energiju klijanja (92%) i kljavost semena (94%). Najveća masa 1.000 zrna zabeležena je kod linije L4 sa 63,6 g, dok je najveća energija klijanja (99%) i kljavost semena (99%) zabeležena kod linije L1. Ispitivani herbicid je imao statistički značajan uticaj samo na prinos semena, dok je genotip statistički visoko začajano uticao na sve ispitivane osobine. Sve testirane inbred linije su ostvarile najveći prinos semena kada je herbicid halauksifen-metil, kao preparat Viballa primenjen u količini 1 l/ha u fazi 5-6 stalnih listova (faze 15-16 BBCH skale). Primena herbicida halauksifen-metila u ranijim fenofazama razvoja inbred linija suncokreta, pre 5 razvijenih stalnih listova suncokreta, kao i u količini 2 l/ha u fenofazi 5-6 stalnih listova, dovela je do smanjenja prinosa, ali nije uticala na kvalitet semena ispitivanih inbred linija. Rezultati ovog istraživanja ukazuju da se herbicid halauksifen-metil (preparat Viballa) može primenjivati u semenskoj proizvodnji ispitivanih inbred linija suncokreta i da njegova upotreba omogućava poboljšanje tehnološkog proces proizvodnje, s tim da dalja istraživanja treba nastaviti jer se pouzdane preporuke mogu dati tek na osnovu rezultata višegodišnjih ispitivanja.

Ključne reči: suncokret, herbicid, halauksifen-metil, prinos semena, kvalitet semena

Inhibitori acetohidroksi kisele sintetaze (AHAS) u suncokretu

Milan Jocković*, Siniša Jocić, Sandra Cvejić, Miloš Rajković, Goran Malidža

Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad, Srbija

*jockovic@gmail.com

Korovi značajno smanjuju prinos suncokreta zbog konkurencije za vlagu, hranljive sastojke, a takođe i za svetlost i prostor. Najčešći metod za suzbijanje korova u ratarskoj proizvodnji je primena herbicida. Proizvođači se obično oslanjaju na herbicide koji se primenjuju posle setve, a pre nicanja, ali je dostupnost selektivnih herbicida za suncokret ograničena i nedostaje efikasnost. Zbog toga je veoma značajno otkriće otpornosti na herbicide iz grupa imidazolinona (IMI) i suflonilurea (SU) u divljoj populaciji suncokreta pokrenulo novo područje u oplemenjivanju suncokreta – oplemenjivanje na tolerantnost na herbicide. Otkrivanje gena otpornosti i razvoj osobina za tolerantnost herbicida u suncokretu bilo je aktivno područje istraživanja tokom poslednje 2 decenije da bi se obezbedile ne-GMO strategije suzbijanja korova u usevu suncokreta. Mehanizam odgovoran za uspešnu kontrolu korova kod hibrida suncokreta otpornih na herbicide je inhibicija enzima acetohidroksi kisele sintetaze, koji je presudan enzim za biosintezu razgranatog lanca aminokiselina u biljkama. Na osnovu molekularnih istraživanja, identifikovani su geni otpornosti na IMI i SU alelske varijante istog lokusa (AHASL1). Do sada je korišćeno nekoliko prirodnih ili indukovanih mutančnih alela lokusa AHASL1 u cilju stvaranja različitih ne-GMO osobina i tehnologija suzbijanja korova kao što su Clearfield, ClearfieldPlus, Sures i ExpressSun. Pored suzbijanja korova, herbicidi na bazi imidazolinona su poznati kao efikasni za kontrolu parazitne cvetnice volovod, bez obzira na rasni sastav, dok hibridi tolerantni na tribenuron-metil pružaju efikasniju kontrolu širokolisnih korova poput *Cirsium arvense* (L.) Scop. i drugih. Ono što je negativno u primeni navedenih tehnologija suzbijanja korova jeste prekomerna upotreba hemijskih preparata i pojava rezistentnih korova. Prema zvaničnim podacima, upotreba deklarisanog semena suncokreta tolerantnih na IMI i SU herbicide doživela je značajnu ekspanziju u Srbiji i drugim zemljama u poslednje 4 godine. Pa je tako u 2017. godini upotreba klasičnih uljanih hibrida suncokreta u Srbiji iznosila 47% ukupne proizvodnje, dok je u 2020. godini taj procenat pao ispod 30, što govori o izraženom uzlaznom trendu primene takozvanih hemijskih hibrida. Imajući u vidu pozitivne efekte primene herbicida, kao i negativne posledice prekomerne upotrebe hemijskih preparata u pogledu pojave rezistentnih korova, potrebno je primejivati integralni pristup u gajenju suncokreta kao nasigurniji metod za dugotrajnu i delotvornu zaštitu useva suncokreta, a u cilju postizanja maksimalnih prinosa semena i ulja.

Ključne reči: suncokret, korovi, herbicidi

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Biblioteke Matice srpske, Novi Sad

632.954.025.8(048.3)
632.51(048.3)

КОНГРЕС о коровима (11 ; 2021 ; Палић)

Zbornik rezimea [Elektronski izvor] / XI kongres o korovima i savetovanje o herbicidima i regulatorima rasta, 20-23. septembar 2021, Palić = Book of abstracts / 11th Weed Science Congress and Symposium on Herbicides and Growth Regulators, Septembar 20-23rd, 2021, Palić ; urednik Goran Malidža. - Beograd : Herbološko društvo Srbije, 2021. - 1 elektronski optički disk (CD-ROM) ; 12 cm

Nasl. sa naslovnog ekrana. - Radovi na srp. i engl. jeziku.

ISBN 978-86-911965-5-4

a) Корови - Апстракти б) Хербициди - Дејство - Апстракти

COBISS.SR-ID 46194953

Copyright @ Autori 2021

Saopštenja u ovom Zborniku su objavljena u otvorenom pristupu pod licencom CC BY (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>) Autorstvo. Moraju se navesti podaci o izvornom delu i link ka licenci, i mora se naglasiti da li je izvorno delo izmenjeno. Dozvoljeno je umnozavati, distribuirati i javno saopštavati delo; preraditi ga i koristiti u komercijalne svrhe.

Saopštenja se mogu deponovati u digitalnim repozitorijumima ili na društvenim mrežama i učiniti dostupnim u otvorenom pristupu. Dopusšteno je samoarhiviranje bez nadoknade i bez perioda odloženog pristupa.

